

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

24 iunie 2019*

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE – Stat de drept – Protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii – Principiile inamovibilității și independenței judecătorilor – Reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Curții Supreme – Aplicare în cazul judecătorilor în exercițiu – Posibilitate de continuare a exercitării funcției de judecător peste această vârstă condiționată de obținerea unei autorizații acordate prin decizia discreționară a președintelui Republicii”

În cauza C-619/18,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă la 2 octombrie 2018,

Comisia Europeană, reprezentată de K. Banks, de H. Krämer și de S. L. Kaléda, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Republicii Polone, reprezentată de B. Majczyna, de K. Majcher și de S. Żyrek, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de:

Ungaria, reprezentată de M. Z. Fehér, în calitate de agent,

intervenientă,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, doamna A. Prechal (raportoare), domnii M. Vilaras și E. Regan, președinți de cameră, domnii E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, D. Šváby, C. Vajda, P. G. Xuereb și N. Piçarra, doamna L. S. Rossi și domnul I. Jarukaitis, judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: domnul M. Aleksejev, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 12 februarie 2019,

* Limba de procedură: polona.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 aprilie 2019,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită Curții să constate că, pe de o parte, prin reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) și prin aplicarea acestei măsuri în cazul judecătorilor în exercițiu care au fost numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018 și, pe de altă parte, prin acordarea președintelui Republicii a puterii discreționare de a prelungi funcția judiciară activă a judecătorilor instanței menționate peste vârsta de pensionare nou-stabilită, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Tratatul UE

- 2 Articolul 2 TUE are următorul cuprins:

„Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.”

- 3 Articolul 19 alineatul (1) TUE prevede:

„Curtea de Justiție a Uniunii Europene cuprinde Curtea de Justiție, Tribunalul și tribunale specializate. Aceasta asigură respectarea dreptului în interpretarea și aplicarea tratatelor.

Statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.”

Carta

- 4 Titlul VI din cartă, intitulat „Justiția”, cuprinde articolul 47 din aceasta, intitulat „Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil”, care prevede:

„Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii sunt încălcate are dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite de prezentul articol.

Orice persoană are dreptul la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. [...]

[...]”

5 Potrivit articolului 51 din cartă:

„(1) Dispozițiile prezentei carte se adresează instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, cu respectarea principiului subsidiarității, precum și statelor membre numai în cazul în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii. Prin urmare, acestea respectă drepturile și principiile și promovează aplicarea lor în conformitate cu atribuțiile pe care le au în acest sens și cu respectarea limitelor competențelor conferite Uniunii de tratate.

(2) Prezenta cartă nu extinde domeniul de aplicare al dreptului Uniunii în afara competențelor Uniunii, nu creează nicio competență sau sarcină nouă pentru Uniune și nu modifică competențele și sarcinile stabilite de tratate.”

Dreptul polonez

Constituția

6 Articolul 183 alineatul 3 din Constituție prevede că prim-președintele Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este numit pe o durată de șase ani.

7 Potrivit articolului 186 alineatul 1 din Constituție:

„Krajowa Rada Sądownictwa [Consiliul Național al Magistraturii] este gardianul independenței instanțelor judecătorești și a judecătorilor.”

8 Articolul 187 din Constituție prevede:

„1. Consiliul Național al Magistraturii este compus din:

- 1) prim-președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], ministrul justiției, președintele [Naczelny Sąd Administracyjny (Curtea Administrativă Supremă)] și o persoană desemnată de președintele Republicii,
- 2) cincisprezece membri aleși dintre judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], ai instanțelor judecătorești de drept comun, ai instanțelor administrative și ai instanțelor militare,
- 3) patru membri aleși de [Sejm (Seim)] din rândul deputaților și doi membri aleși de Senat din rândul senatorilor.

[...]

3. Mandatul membrilor aleși ai Consiliului Național al Magistraturii este de patru ani.

4. Regimul, domeniul de activitate, modul de lucru al Consiliului Național al Magistraturii, precum și modul de alegere a membrilor săi sunt prevăzute prin lege.”

Noua Lege privind Curtea Supremă

9 Articolul 30 din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 23 noiembrie 2002 (Dz. U. din 2002, poziția 240) stabilea vârsta de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la 70 de ani. În temeiul acestei dispoziții, judecătorii acestei instanțe aveau de asemenea posibilitatea, cu cel puțin șase luni înainte de împlinirea vârstei de 70 de ani, să adreseze prim-președintelui instanței menționate o declarație prin care să indice că doresc să își exercite în

continuare funcția și să prezinte un certificat care să ateste capacitatea lor de a desfășura activitatea de judecată, având în vedere starea lor de sănătate, caz în care își puteau exercita funcția de drept până la împlinirea vârstei de 72 de ani.

10 La 20 decembrie 2017, președintele Republicii a semnat ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5, denumită în continuare „noua Lege privind Curtea Supremă”), care a intrat în vigoare la 3 aprilie 2018. Această lege a fost modificată de mai multe ori, printre altele, de ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Legea de modificare a Legii privind organizarea instanțelor de drept comun, a Legii privind Curtea Supremă și a altor anumite legi) din 10 mai 2018 (Dz. U. din 2018, poziția 1045, denumită în continuare „Legea de modificare din 10 mai 2018”).

11 Potrivit articolului 37 din noua Lege privind Curtea Supremă:

„1. Judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sunt pensionați în ziua în care împlinesc vârsta de 65 de ani, cu excepția cazului în care prezintă, cu cel mult douăsprezece luni și cu cel puțin șase luni înainte de împlinirea vârstei [de 65 de ani], o declarație prin care indică faptul că doresc să își exercite în continuare funcția și un certificat, întocmit potrivit condițiilor aplicabile candidaților la funcția de judecător, care să ateste că starea lor de sănătate le permite să își îndeplinească obligațiile care decurg din funcția lor, iar președintele Republicii Polone acordă autorizația de menținere în funcția de judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].

1a. Înainte de a acorda autorizația de menținere în funcția de judecător la Curtea Supremă, președintele Republicii Polone solicită avizul Consiliului Național al Magistraturii. Consiliul Național al Magistraturii transmite avizul său președintelui Republicii Polone în termen de 30 de zile de la data la care acesta l-a solicitat. În cazul în care avizul nu este comunicat în termenul prevăzut în a doua teză, se consideră că Consiliul Național al Magistraturii a emis un aviz favorabil.

1b. Atunci când emite avizul menționat la alineatul 1a, Consiliul Național al Magistraturii ia în considerare interesul administrării justiției sau interesele sociale importante, în special repartizarea rațională a membrilor [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sau nevoile rezultate din volumul de muncă al anumitor camere ale [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].

2. Declarația și certificatul prevăzute la alineatul 1 sunt adresate prim-președintelui [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], care le transmite imediat, însoțite de avizul său, președintelui Republicii Polone. Prim-președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] transmite declarația și certificatul său, însoțite de avizul Colegiului [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], președintelui Republicii Polone.

3. Președintele Republicii Polone poate autoriza menținerea în funcție a unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în termen de trei luni de la primirea avizului Consiliului Național al Magistraturii, menționat la alineatul 1a, sau de la expirarea termenului de comunicare a acestui aviz. În lipsa autorizării în termenul prevăzut în prima teză, se consideră că judecătorul este pensionat la împlinirea vârstei de 65 de ani. În cazul în care un judecător din cadrul [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] împlinește vârsta menționată la alineatul 1 înainte de finalizarea procedurii de prelungire a mandatului său, acesta rămâne în funcție până la încheierea procedurii respective.

4. Autorizarea menționată la alineatul 1 se acordă pentru o durată de trei ani, care poate fi reînnoită o dată. Dispozițiile alineatului 3 se aplică *mutatis mutandis*. [...]

12 Articolul 39 din această lege prevede:

„Președintele Republicii Polone constată data la care judecătorul [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] se pensionează sau este pensionat.”

13 Articolul 111 din legea menționată prevede:

„1. Judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] care au împlinit vârsta de 65 de ani la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care vor împlini această vârstă în termen de trei luni de la această dată se pensionează din ziua care urmează expirării acestui termen de trei luni, cu excepția cazului în care prezintă, în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, declarația și certificatul prevăzute la articolul 37 alineatul 1, iar președintele Republicii Polone autorizează menținerea lor în funcția de judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)]. Dispozițiile articolului 37 alineatele 2-4 se aplică *mutatis mutandis*.

1a. Judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] care vor împlini vârsta de 65 de ani după expirarea unui termen de trei luni și înainte de expirarea unui termen de douăsprezece luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi se pensionează la expirarea unui termen de douăsprezece luni de la această intrare în vigoare, cu excepția situației în care prezintă, în acest termen, declarația și certificatul prevăzute la articolul 37 alineatul 1, iar președintele Republicii Polone autorizează menținerea lor în funcția de judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)]. Dispozițiile articolului 37 alineatele 1a-4 se aplică *mutatis mutandis*.”

14 Legea de modificare din 10 mai 2018 conține, în afară de dispozițiile de modificare a noii Legi privind Curtea Supremă, anumite dispoziții autonome care reglementează procedura de prelungire a funcției judiciare active a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care au împlinit vârsta de pensionare cel mai târziu la 3 iulie 2018. Articolul 5 din această lege de modificare are următorul cuprins:

„Președintele Republicii Polone transmite fără întârziere pentru aviz Consiliului Național al Magistraturii declarațiile menționate la articolul 37 alineatul 1 și la articolul 111 alineatul 1 din [noua Lege privind Curtea Supremă] pe care nu le-a examinat până la intrarea în vigoare a prezentei legi. Consiliul Național al Magistraturii transmite avizul său președintelui Republicii Polone în termen de 30 de zile de la data la care acesta l-a solicitat. Președintele Republicii Polone poate autoriza menținerea în funcție a unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în termen de 60 de zile de la primirea avizului Consiliului Național al Magistraturii sau de la expirarea termenului de comunicare a acestui aviz. Dispozițiile articolului 37 alineatele 2-4 din [noua Lege privind Curtea Supremă], astfel cum a fost modificată prin prezenta lege, se aplică *mutatis mutandis*.”

Procedura precontencioasă

15 Considerând că, prin adoptarea noii Legi privind Curtea Supremă și a legilor subsecvente de modificare a acesteia, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă, Comisia a adresat, la 2 iulie 2018, o scrisoare de punere în întârziere acestui stat membru. Acesta din urmă a răspuns printr-o scrisoare din data de 2 august 2018, în care contesta orice încălcare a dreptului Uniunii.

16 La 14 august 2018, Comisia a emis un aviz motivat, în care susținea în continuare că legislația națională menționată la punctul anterior încalcă dispozițiile respective ale dreptului Uniunii. În consecință, această instituție invita Republica Polonă să ia măsurile necesare pentru a se conforma respectivului aviz motivat în termen de o lună de la primirea sa. Acest stat membru a răspuns avizului motivat printr-o scrisoare din data de 14 septembrie 2018, în care concluziona că nu există încălcările astfel invocate.

17 În aceste condiții, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Procedura în fața Curții

- 18 Prin act separat, depus la grefa Curții la 2 octombrie 2018, Comisia a introdus o cerere de măsuri provizorii în temeiul articolului 279 TFUE și al articolului 160 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, solicitând Curții să dispună obligarea Republicii Polone, până la pronunțarea hotărârii pe fond:
- să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 37 alineatele 1-4, ale articolului 111 alineatele 1 și 1a din noua Lege privind Curtea Supremă, ale articolului 5 din Legea de modificare din 10 mai 2018, precum și a tuturor măsurilor adoptate în temeiul acestor dispoziții;
  - să ia toate măsurile necesare pentru a garanta că judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) vizați de dispozițiile respective pot continua să își exercite funcțiile în postul pe care îl ocupau la data de 3 aprilie 2018, data intrării în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă, bucurându-se totodată de același statut și de aceleași drepturi și condiții de lucru de care beneficiau înainte de 3 aprilie 2018;
  - să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea unor judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în locul celor vizați de aceleași dispoziții, precum și de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea noului prim-președinte al acestei instanțe sau indicarea persoanei însărcinate să conducă instanța respectivă în locul prim-președintelui său până la numirea noului prim-președinte și
  - să comunice Comisiei, în termen de cel mult o lună de la notificarea Ordonanței Curții de pronunțare a măsurilor provizorii solicitate, iar apoi, în mod regulat, în fiecare lună, toate măsurile pe care le va fi adoptat pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe.
- 19 Comisia a solicitat de asemenea, în temeiul articolului 160 alineatul (7) din Regulamentul de procedură, dispunerea măsurilor provizorii menționate la punctul anterior chiar înainte ca pârâta să își fi prezentat observațiile, având în vedere riscul imediat de producere a unui prejudiciu grav și ireparabil în raport cu principiul protecției jurisdicționale efective în contextul punerii în aplicare a dreptului Uniunii.
- 20 Prin Ordonanța din 19 octombrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18 R, nepublicată, EU:C:2018:852), vicepreședinta Curții a admis în mod provizoriu această ultimă cerere până la adoptarea ordonanței care urma să finalizeze procedura privind măsurile provizorii.
- 21 La 23 octombrie 2018, vicepreședinta Curții, în conformitate cu articolul 161 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, a înaintat această cerere Curții, care, având în vedere importanța sa, a atribuit-o pentru soluționare Marii Camere, în conformitate cu articolul 60 alineatul (1) din acest regulament.
- 22 Prin Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18 R, EU:C:2018:1021), Curtea a admis cererea de măsuri provizorii a Comisiei până la pronunțarea unei hotărâri definitive în prezenta cauză.
- 23 Pe de altă parte, prin Ordonanța din 15 noiembrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18, EU:C:2018:910), președintele Curții a decis, la solicitarea Comisiei, judecarea prezentei cauze potrivit procedurii accelerate prevăzute la articolul 23a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 133 din Regulamentul de procedură.
- 24 Prin Ordonanța din 9 ianuarie 2019, președintele Curții a admis intervenția Ungariei în susținerea concluziilor Republicii Polone.

Cu privire la acțiune

- 25 Prin cererea formulată, Comisia invocă două motive care se întemeiază pe încălcarea obligațiilor care ar decurge pentru statele membre din dispozițiile coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă.
- 26 Prin intermediul primului motiv, Comisia reproșează Republicii Polone că a încălcat astfel de obligații, întrucât noua Lege privind Curtea Supremă a prevăzut, cu încălcarea principiului independenței judecătorilor și, în particular, a principiului inamovibilității acestora, aplicarea măsurii constând în reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în cazul judecătorilor în exercițiu care au fost numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018, data intrării în vigoare a acestei legi. Prin intermediul celui de al doilea motiv, Comisia reproșează acestui stat membru că a încălcat obligațiile menționate conferind, prin respectiva lege și cu încălcarea principiului independenței judecătorilor, președintelui Republicii puterea discreționară de a prelungi, de două ori, pentru o durată de câte trei ani, funcția judiciară activă a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) peste vârsta de pensionare nou-stabilită.

Cu privire la menținerea obiectului litigiului

- 27 În ședință, Republica Polonă a susținut că ansamblul dispozițiilor naționale pe care le contestă Comisia în acțiunea sa au fost abrogate și că toate efectele acestora au fost înlăturate de ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Legea de modificare a noii Legi privind Curtea Supremă) din 21 noiembrie 2018 (Dz. U. din 2018, poziția 2507), semnată de președintele Republicii la 17 decembrie 2018 și intrată în vigoare la 1 ianuarie 2019.
- 28 Potrivit statului membru menționat, în temeiul acestei legi, judecătorii în exercițiu ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care fuseseră deja afectați de reducerea vârstei de pensionare operată de noua Lege privind Curtea Supremă au fost astfel menținuți sau reintegrați în această instanță, în condițiile în vigoare înainte de adoptarea acestei din urmă legi, considerându-se, pe de altă parte, că exercitarea funcției lor a continuat fără întrerupere. Dispozițiile care permit președintelui Republicii să autorizeze prelungirea exercitării funcției de judecător la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) atunci când s-a împlinit vârsta normală de pensionare ar fi fost, de asemenea, abrogate. În aceste condiții, prezenta procedură în constatarea neîndeplinirii obligațiilor este în prezent, potrivit Republicii Polone, lipsită de obiect.
- 29 La rândul său, Comisia a indicat în ședință că își menține acțiunea.
- 30 În această privință, trebuie amintit că, după cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, existența unei neîndepliniri a obligațiilor trebuie apreciată în funcție de situația din statul membru în cauză astfel cum se prezenta aceasta la momentul expirării termenului stabilit în avizul motivat, iar schimbările intervenite ulterior nu pot fi luate în considerare de Curte (a se vedea în special Hotărârea din 6 noiembrie 2012, Comisia/Ungaria, C-286/12, EU:C:2012:687, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 31 În speță, este cert că, la data la care a expirat termenul stabilit de Comisie în avizul motivat, dispozițiile noii Legi privind Curtea Supremă pe care le contestă Comisia prin prezenta acțiune erau încă în vigoare. Rezultă că este necesar ca Curtea să statueze cu privire la acțiunea menționată, deși intrarea în vigoare a Legii de modificare a noii Legi privind Curtea Supremă din 21 noiembrie 2018 ar fi avut drept consecință dispariția cu efect retroactiv a tuturor efectelor dispozițiilor naționale contestate de Comisie, un astfel de eveniment neputând fi astfel luat în considerare, întrucât a intervenit ulterior expirării termenului prevăzut în avizul motivat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 2012, Comisia/Ungaria, C-286/12, EU:C:2012:687, punctul 45).

Cu privire la conținutul acțiunii

- 32 În ședință, Comisia a precizat că, prin acțiunea sa, solicită în esență să se constate încălcarea articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, interpretat în lumina articolului 47 din cartă. Astfel, potrivit Comisiei, noțiunea de protecție jurisdicțională efectivă prevăzută la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE trebuie să fie interpretată având în vedere conținutul articolului 47 din cartă și în special garanțiile inerente dreptului la o cale de atac efectivă pe care îl consacără această din urmă dispoziție, astfel încât prima dintre aceste dispoziții implică faptul că menținerea independenței unei instanțe precum Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), căreia îi este încredințată în special sarcina de interpretare și de aplicare a dreptului Uniunii, trebuie să fie garantată.
- 33 Pentru a statua cu privire la prezenta acțiune, trebuie, în consecință, să se examineze dacă Republica Polonă și-a încălcat obligațiile care îi revin în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

Cu privire la aplicabilitatea și la domeniul de aplicare al articolului 19 alineatu (1) al doilea paragraf TUE

Argumentația părților

- 34 Întemeindu-se în special pe Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), și pe Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), Comisia arată că, pentru a îndeplini obligația pe care le-o impune articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE de a stabili un sistem de căi de atac pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, statele membre au obligația în special de a garanta că instanțele naționale care se pot pronunța cu privire la chestiuni referitoare la aplicarea sau la interpretarea acestui drept îndeplinesc cerința de independență a judecătorilor, aceasta din urmă fiind inclusă în conținutul esențial al dreptului fundamental la un proces echitabil, astfel cum este garantat în special la articolul 47 al doilea paragraf din cartă.
- 35 Întrucât Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este o astfel de instanță, dispozițiile naționale care reglementează compunerea, structura organizațională și modul de funcționare a acestei instanțe ar trebui să garanteze că aceasta îndeplinește respectiva cerință de independență.
- 36 Astfel, cerința menționată ar privi nu numai desfășurarea unei proceduri specifice, ci și modul de organizare a justiției. O măsură națională care afectează, la modul general, independența instanțelor naționale ar avea drept consecință faptul că nu mai este garantată o cale de atac jurisdicțională efectivă, în special atunci când aceste instanțe aplică sau interpretează dreptul Uniunii.
- 37 Republica Polonă, susținută în această privință de Ungaria, arată că norme naționale cum sunt cele pe care le contestă Comisia în prezenta acțiune nu pot face obiectul unui control în raport cu articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și cu articolul 47 din cartă.
- 38 Astfel, pe de o parte, aceste dispoziții din dreptul Uniunii nu ar conține nicio derogare de la principiul atribuirii care guvernează competențele Uniunii și care decurge din articolul 4 alineatul (1), din articolul 5 alineatele (1) și (2), precum și din articolul 13 alineatul (2) TUE. Or, nu s-ar contesta că organizarea justiției naționale constituie o competență rezervată exclusiv statelor membre, astfel încât Uniunea nu poate să își aroge competențe în această materie.

- 39 Pe de altă parte, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și articolul 47 din cartă, la fel ca și principiile generale ale dreptului Uniunii cum ar fi principiul independenței judecătorilor, nu ar avea vocație să se aplice decât în situații reglementate de dreptul Uniunii.
- 40 Or, normele naționale puse în discuție de Comisie în prezenta cauză nu ar avea nicio legătură cu dreptul Uniunii și s-ar deosebi, în această privință, de reglementarea națională în privința căreia a fost pronunțată Hotărârea din 27 februarie 2018, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* (C-64/16, EU:C:2018:117), reglementare care, la rândul său, ar fi fost legată de acordarea unei asistențe financiare din partea Uniunii unui stat membru în contextul luptei împotriva deficitelor bugetare excesive și, în consecință, adoptată în temeiul dreptului Uniunii.
- 41 Nici articolul 47 din cartă nu ar avea vocația să se aplice în speță, ținând seama de lipsa situației de punere în aplicare a dreptului Uniunii, în sensul articolului 51 alineatul (1) din aceasta. Ar rezulta, de altfel, din cuprinsul articolului 6 alineatul (1) TUE, precum și din cuprinsul articolului 51 alineatul (2) din cartă și din Protocolul nr. 30 privind aplicarea cartei Republicii Polone și Regatului Unit (JO 2010, C 83, p. 313) că cartă nu extinde domeniul de aplicare al dreptului Uniunii în afara competențelor acesteia din urmă.

Aprecierea Curții

- 42 Trebuie amintit că, după cum reiese din cuprinsul articolului 49 TUE, care prevede posibilitatea oricărui stat european de a solicita să devină membru al Uniunii, aceasta regrupează state care au aderat liber și voluntar la valorile comune prevăzute la articolul 2 TUE, respectă aceste valori și se angajează să le promoveze, dreptul Uniunii întemeindu-se astfel pe premisa fundamentală potrivit căreia fiecare stat membru împărtășește cu toate celelalte state membre, și recunoaște că acestea împărtășesc cu el, valorile menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 decembrie 2018, *Wightman* și alții, C-621/18, EU:C:2018:999, punctul 63, precum și jurisprudența citată).
- 43 Această premisă implică și justifică existența încrederii reciproce dintre statele membre și în special dintre instanțele lor în recunoașterea acestor valori pe care se întemeiază Uniunea, printre care cea a statului de drept și, așadar, în respectarea dreptului Uniunii care le pune în aplicare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 30, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, *Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 35].
- 44 Cu toate acestea, trebuie să se amintească faptul că, pentru a garanta conservarea caracteristicilor specifice și a autonomiei ordinii juridice a Uniunii, tratatele au instituit un sistem jurisdicțional destinat să asigure coerența și unitatea în interpretarea dreptului Uniunii (Hotărârea din 6 martie 2018, *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 45 În particular, cheia de boltă a sistemului jurisdicțional astfel conceput o constituie procedura trimerii preliminare prevăzută la articolul 267 TFUE, care, prin instituirea unui dialog de la instanță la instanță tocmai între Curte și instanțele din statele membre, are drept scop asigurarea acestei coerențe și a acestei unități de interpretare a dreptului Uniunii, permițând astfel asigurarea efectului său deplin și a autonomiei sale, precum și, în ultimă instanță, a caracterului propriu al dreptului instituit de tratate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 martie 2018, *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, punctul 37).
- 46 În sfârșit, astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, Uniunea este o uniune de drept în care justițiabilii au dreptul de a contesta în justiție legalitatea oricărei decizii sau a oricărui act național referitor la aplicarea în privința lor a unui act al Uniunii [Hotărârea din 27 februarie 2018, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 31 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, *Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 49].

- 47 În acest context, articolul 19 TUE, care concretizează valoarea statului de drept afirmată la articolul 2 TUE, încredințează instanțelor naționale și Curții obligația de a garanta deplina aplicare a dreptului Uniunii în toate statele membre, precum și protecția jurisdicțională a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul menționat [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 32, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 50 și jurisprudența citată].
- 48 În acest temei și astfel cum prevede articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura justițiabililor respectarea dreptului lor la protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii. Astfel, statelor membre le revine obligația de a prevedea un sistem de căi de atac și de proceduri care să asigure un control jurisdicțional efectiv în domeniile menționate (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 34 și jurisprudența citată).
- 49 Principiul protecției jurisdicționale efective a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii la care se referă astfel articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE constituie într-adevăr un principiu general al dreptului Uniunii care decurge din tradițiile constituționale comune ale statelor membre, care a fost consacrat la articolele 6 și 13 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și care în prezent este afirmat la articolul 47 din cartă (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 50 În ceea ce privește domeniul de aplicare material al articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, este necesar să se amintească, pe de altă parte, că această dispoziție vizează „domeniile reglementate de dreptul Uniunii”, independent de situația în care statele membre pun în aplicare acest drept, în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 29).
- 51 Contrar celor susținute de Republica Polonă și de Ungaria în această privință, împrejurarea că măsurile naționale de reducere salarială în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), au fost adoptate ca urmare a unor imperative privind eliminarea deficitului excesiv al bugetului statului membru în discuție și în contextul unui program de asistență financiară din partea Uniunii acordat acestui stat membru nu a avut, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 29-40 din această hotărâre, niciun rol în interpretarea care a condus Curtea să concluzioneze în sensul aplicabilității articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE în cauza respectivă. Astfel, această concluzie s-a întemeiat pe împrejurarea că instanța națională vizată de această cauză, și anume Tribunal de Contas (Curtea de Conturi, Portugalia), sub rezerva unei verificări încredințate instanței de trimitere din cauza menționată, se putea pronunța, în calitate de instanță, cu privire la chestiuni privind aplicarea sau interpretarea dreptului Uniunii și care intrau astfel în domeniile reglementate de acest drept (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 40).
- 52 Pe de altă parte, deși, după cum amintesc Republica Polonă și Ungaria, organizarea justiției în statele membre intră în competența acestora din urmă, totuși, în exercitarea acestei competențe, statele membre sunt ținute să respecte obligațiile care decurg pentru acestea din dreptul Uniunii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 13 noiembrie 2018, Raugevicius, C-247/17, EU:C:2018:898, punctul 45, precum și Hotărârea din 26 februarie 2019, Rimšēvičs și BCE/Letonia, C-202/18 și C-238/18, EU:C:2019:139, punctul 57) și în particular din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 40). În plus, impunând statelor membre să respecte astfel aceste obligații, Uniunea nu urmărește în niciun caz să exercite ea însăși competența menționată și nici, prin urmare, contrar celor susținute de Republica Polonă, să și-o aroge.

- 53 În sfârșit, referitor la Protocolul nr. 30, trebuie să se arate că acesta nu privește articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și să se amintească, în plus, că nu pune în discuție nici aplicabilitatea cartei în Polonia și nu are ca obiectiv exonerarea Republicii Polone de obligația de a respecta dispozițiile cartei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 decembrie 2011, N. S. și alții, C-411/10 și C-493/10, EU:C:2011:865, punctele 119 și 120).
- 54 Rezultă din toate cele ce precedă că articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE impune tuturor statelor membre obligația de a stabili căile de atac necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă, în special în sensul articolului 47 din cartă, în domeniile reglementate de dreptul Uniunii (Hotărârea din 14 iunie 2017, Online Games și alții, C-685/15, EU:C:2017:452, punctul 54, precum și jurisprudența citată).
- 55 Mai precis, orice stat membru trebuie, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, să se asigure că organismele care, în calitate de „instanță” în sensul definit de dreptul Uniunii, fac parte din sistemul său de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul Uniunii îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective [Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 37, și Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 52].
- 56 În speță, este cert că Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) poate fi chemată să statueze cu privire la chestiuni legate de aplicarea sau interpretarea dreptului Uniunii și că face parte, în calitate de „instanță”, în sensul definit de acest drept, din sistemul polonez de căi de atac în „domeniile reglementate de dreptul Uniunii”, în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, astfel încât această instanță trebuie să îndeplinească cerințele unei protecții jurisdicționale efective (Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punctul 43).
- 57 Pentru a garanta că o instanță precum Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este în măsură să ofere o astfel de protecție, prezervarea independenței acestui organism este primordială, astfel cum se confirmă la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, care menționează accesul la o instanță judecătorească „independentă” printre cerințele legate de dreptul fundamental la o cale de atac efectivă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 41, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 53].
- 58 Această cerință de independență a instanțelor, care este inerentă activității de judecată, ține de substanța dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă și a dreptului fundamental la un proces echitabil, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctele 48 și 63].
- 59 Având în vedere cele ce precedă, normele naționale puse în discuție de Comisie în acțiunea sa pot face obiectul unui control din perspectiva articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și este necesar, în consecință, să se examineze dacă încălcările acestei dispoziții invocate de instituția menționată sunt dovedite.

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

- 60 Prin intermediul primului motiv, Comisia reproșează Republicii Polone că a încălcat articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, întrucât noua Lege privind Curtea Supremă a prevăzut aplicarea măsurii constând în reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în cazul judecătorilor în exercițiu care au fost numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018, data intrării în vigoare a acestei legi. Astfel, acest stat membru ar fi încălcat principiul independenței judecătorilor și în particular principiul inamovibilității acestora.
- 61 Comisia arată, în această privință că, urmare a articolului 37 alineatul 1 și a articolului 111 alineatele 1 și 1a din noua Lege privind Curtea Supremă, judecătorii acesteia care au împlinit vârsta de 65 de ani înainte de data intrării în vigoare a acestei legi, respectiv 3 aprilie 2018, sau până la 3 iulie 2018 se pensionează, în principiu, la 4 iulie 2018, iar cei care vor împlini vârsta de 65 de ani între 4 iulie 2018 și 3 aprilie 2019 trebuie, în principiu, să se pensioneze la 3 aprilie 2019. În ceea ce privește judecătorii care au împlinit vârsta de 65 de ani după 3 aprilie 2019, aceștia ar trebui, în principiu, să se pensioneze la împlinirea vârstei de 65 de ani.
- 62 Comisia subliniază, pe de altă parte, că aceste dispoziții naționale au afectat imediat 27 dintre cei 72 de judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care erau în funcție la data intrării în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă, printre care prim-președinta acestei instanțe. În ceea ce o privește pe aceasta din urmă, instituția menționată arată în plus că, potrivit articolului 183 alineatul 3 din Constituție, persoana interesată a fost numită pentru un mandat de șase ani care trebuia, în speță, să expire la 30 aprilie 2020.
- 63 Or, Comisia consideră că, prin efectuarea unei astfel de reduceri a vârstei de pensionare în cazul judecătorilor în exercițiu ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), autorizând totodată, pe de altă parte, la articolele 112 și 112a din noua Lege privind Curtea Supremă, președintele Republicii să decidă în mod liber, până la 3 aprilie 2019, majorarea numărului de posturi în cadrul acestei instanțe, Republica Polonă a deschis calea unei recompuneri profunde și imediate a instanței menționate, încălcând principiul inamovibilității judecătorilor, ca garanție inerentă independenței acestora și, prin urmare, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.
- 64 Comisia consideră că, deși o reducere a vârstei de pensionare a judecătorilor nu poate fi total exclusă, sunt în orice caz necesare măsuri corespunzătoare precum o perioadă tranzitorie sau o abordare pe etape care să permită prevenirea utilizării unei astfel de reduceri cu scopul disimulat de modificare a compunerii instanțelor judiciare, în special pentru a evita orice impresie că o scurtare a duratei funcției judiciare a judecătorilor în discuție ar fi în realitate justificată de activitățile desfășurate de acești judecători în cursul exercițiului activ al acestei funcții și pentru a nu afecta certitudinea acestora că vor putea continua să își ocupe postul.
- 65 Potrivit Republicii Polone, articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE nu impune ca, în caz de reducere a vârstei de pensionare, să fie în mod obligatoriu prevăzută o perioadă tranzitorie pentru judecătorii în exercițiu pentru a garanta independența acestora. Astfel, întrucât o asemenea vârstă de pensionare se aplică, în mod general și automat tuturor judecătorilor în discuție, aceasta nu ar fi de natură să genereze presiuni susceptibile să influențeze persoanele interesate în cadrul exercitării funcțiilor jurisdicționale ale acestora.
- 66 În ordinea juridică polonă, garanțiile de independență a justiției ar fi în principal legate de protecția caracterului permanent al funcției judiciare, inclusiv a garanției de inamovibilitate, de imunitate, de o remunerare decentă, de secretul deliberărilor, de incompatibilitatea dintre funcțiile jurisdicționale și alte funcții publice, de obligația de neutralitate politică și de interdicția de exercitare a unei activități

economice. O revocare a judecătorilor nu ar fi autorizată decât în prezența celor mai grave încălcări disciplinare sau a unei condamnări penale definitive. Or, pensionarea unui judecător nu ar constitui o revocare, persoana interesată păstrându-și titlul de judecător și, în această calitate, beneficiul imunității și dreptul la o remunerație decentă, continuând totodată să fie supus diverselor norme deontologice.

- 67 Pe de altă parte, din Hotărârea din 21 iulie 2011, Fuchs și Köhler (C-159/10 și C-160/10, EU:C:2011:508), precum și din Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), ar decurge că statele membre își mențin posibilitatea de a adapta condițiile de muncă aplicabile judecătorilor și, prin urmare, vârsta pensionării acestora în special, ca în speță, pentru a alinia această vârstă de pensionare cu cea prevăzută de regimul general de pensionare, optimizând în același timp structura de vârstă a membrilor instanței în discuție.
- 68 În sfârșit, dacă ar trebui să se considere că vârsta de pensionare a unui judecător trebuie să fie în funcție de dreptul în vigoare la data de la care persoana interesată a început să își exercite funcția, ar fi necesar, în speță, să se țină seama de faptul că vârsta de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a fost reformată în cursul anului 2002 și restabilită la 70 de ani, după ce fusese stabilită la 65 de ani între anii 1990 și 2002. Or, 17 dintre cei 27 de judecători în exercițiu în cadrul acestei instanțe care au fost afectați de reducerea vârstei de pensionare care rezultă din noua Lege privind Curtea Supremă ar fi fost numiți între anii 1990 și 2002, astfel încât, în privința acestora, nu ar fi nicio reducere a duratei inițiale de exercițiu a funcției lor.
- 69 Luarea în considerare a datei numirii ca judecător la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) drept criteriu de stabilire a vârstei de pensionare a acestora ar atrage, în plus, un risc de discriminare între judecătorii acestei instanțe, unii dintre aceștia, în special cei care vor fi numiți după intrarea în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă, trebuind să se pensioneze mai curând decât alții care, la rândul lor, au fost numiți înainte de intrarea în vigoare menționată, într-o perioadă în care vârsta de pensionare era de 70 de ani.
- 70 Potrivit Ungariei, Comisia nu a demonstrat că reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și pensionarea anumitor judecători ai acestei instanțe care a rezultat din această măsură ar fi de natură să afecteze capacitatea instanței menționate să garanteze o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.

Aprecierea Curții

- 71 Cerința de independență a instanțelor a cărei respectare trebuie să fie asigurată de statele membre, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 42-59 din prezenta hotărâre, în privința instanțelor naționale care, precum Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), sunt chemate să statueze asupra unor chestiuni referitoare la interpretarea și la aplicarea dreptului Uniunii, cuprinde două aspecte.
- 72 Primul aspect, de ordin extern, presupune ca instanța respectivă să își exercite funcțiile în deplină autonomie, fără a fi supusă vreunei legături ierarhice sau de subordonare și fără să primească dispoziții sau instrucțiuni, indiferent de originea lor, fiind astfel protejată de intervenții sau de presiuni exterioare susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor săi și să influențeze deciziile acestora (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 44 și jurisprudența citată).
- 73 Al doilea aspect, de ordin intern, este legat de noțiunea de imparțialitate și vizează echidistanța față de părțile în litigiu și de interesele lor din perspectiva obiectului acestuia. Acest aspect impune respectarea obiectivității și lipsa oricărui interes în soluționarea litigiului în afara strictei aplicări a normei de drept [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 65 și jurisprudența citată].

- 74 Aceste garanții de independență și de imparțialitate postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea instanței, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă [Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 53 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 66 și jurisprudența citată].
- 75 În particular, această libertate indispensabilă a judecătorilor în privința oricăror intervenții sau presiuni exterioare necesită, astfel cum a amintit în mod repetat Curtea, anumite garanții de natură să protejeze persoana celor care au îndatorirea de a judeca, cum ar fi inamovibilitatea [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 64 și jurisprudența citată].
- 76 Principiul inamovibilității impune în special ca judecătorii să poată rămâne în funcție cât timp nu au împlinit vârsta obligatorie de pensionare sau până la expirarea mandatului lor, atunci când acesta are o durată determinată. Fără a avea un caracter total absolut, principiul menționat nu poate face obiectul unor excepții decât cu condiția ca motive legitime și imperative să justifice acest aspect, cu respectarea principiului proporționalității. Astfel, se acceptă în general că judecătorii pot fi revocați dacă sunt inapți să își continue funcțiile ca urmare a unei incapacități sau a unei încălcări grave, cu respectarea procedurilor corespunzătoare.
- 77 În această ultimă privință, rezultă în special din jurisprudența Curții că cerința de independență impune ca normele care reglementează regimul disciplinar și, prin urmare, o eventuală revocare a celor care au misiunea de a judeca să prezinte garanțiile necesare pentru a evita orice risc de utilizare a unui astfel de regim ca sistem de control politic al conținutului deciziilor judiciare. Astfel, adoptarea unor norme care definesc printre altele atât comportamentele ce constituie încălcări disciplinare, cât și sancțiunile aplicabile în mod concret, care prevăd intervenția unei instanțe independente în conformitate cu o procedură care garantează pe deplin drepturile consacrate la articolele 47 și 48 din cartă, în special dreptul la apărare, și care consacră posibilitatea de a contesta în justiție deciziile organelor disciplinare constituie un ansamblu de garanții esențiale pentru menținerea independenței puterii judecătorești [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 67].
- 78 În speță, este necesar să se constate că reforma contestată, care prevede aplicarea măsurii constând în reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor (Curtea Supremă) în cazul judecătorilor deja în exercițiu în cadrul acestei instanțe, are drept consecință o încetare anticipată a exercitării funcțiilor jurisdicționale a acestora din urmă și că aceasta este astfel susceptibilă să dea naștere unor preocupări legitime referitoare la respectarea principiului inamovibilității judecătorilor.
- 79 În aceste condiții și având în vedere importanța esențială a principiului menționat, amintită la punctele 75-77 din prezenta hotărâre, o astfel de aplicare nu poate fi admisă decât dacă este justificată de un obiectiv legitim și proporțional raportat la acesta și cu condiția de a nu fi de natură să genereze îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă.
- 80 În speță, Republica Polonă susține că reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la 65 de ani a rezultat dintr-o voință de armonizare a acestei vârste cu vârsta generală de pensionare aplicabilă tuturor lucrătorilor în Polonia și de optimizare, prin aceasta, a structurii de vârstă a membrilor acestei instanțe.

- 81 În această privință, trebuie să se arate, în primul rând, că este cert că Curtea a recunoscut caracterul legitim pe care îl pot avea obiective în materie de politică de ocupare a forței de muncă cum sunt cele care urmăresc, pe de o parte, uniformizarea, în cadrul profesiilor din sectorul funcției publice, a limitelor de vârstă de încetare obligatorie a activității și, pe de altă parte, favorizarea instituirii unei structuri mai echilibrate de vârstă care să faciliteze accesul tinerilor în special la profesia de judecător (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2011, Fuchs și Köhler, C-159/10 și C-160/10, EU:C:2011:508, punctul 50, precum și Hotărârea din 6 noiembrie 2012, Comisia/Ungaria, C-286/12, EU:C:2012:687, punctele 61 și 62).
- 82 Cu toate acestea, este necesar să se arate, *primo*, că, astfel cum subliniază Comisia și după cum a arătat deja Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (denumită „Comisia de la Veneția”) la punctele 33 și 47 din Avizul său nr. 904/2017 [CDL-AD(2017)031], expunerea de motive a proiectului noii Legi privind Curtea Supremă conține elemente de natură să creeze îndoieli serioase cu privire la faptul că reforma vârstei de pensionare a judecătorilor în exercițiu ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a fost ghidată de astfel de obiective, iar nu de o voință de a realiza o îndepărtare a unui anumit grup de judecători ai acestei instanțe.
- 83 *Secundo*, trebuie amintit că reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în exercițiu la data intrării în vigoare a noii legi privind Curtea Supremă a fost însoțită, în speță, de instituirea unui nou mecanism care îi permitea președintelui Republicii să decidă, în mod discreționar, prelungirea exercitării funcției de judecător astfel scurtate pentru două perioade consecutive de câte trei ani.
- 84 Or, pe de o parte, introducerea unei astfel de posibilități de prelungire a exercitării funcției de judecător cu șase ani, concomitent cu reducerea cu cinci ani a vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în exercițiu la data intrării în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă, este de natură să creeze îndoieli cu privire la faptul că reforma întreprinsă urmărește în mod real armonizarea vârstei de pensionare a acestor judecători cu cea aplicabilă tuturor lucrătorilor și optimizarea structurii de vârstă a membrilor acestei instanțe.
- 85 Pe de altă parte, combinarea acestor două măsuri este de asemenea de natură să consolideze impresia că, în realitate, putea fi vorba despre înlăturarea unei părți prestabilite a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), președintele Republicii păstrând astfel, în pofida aplicării măsurii reducerii vârstei de pensionare în privința tuturor judecătorilor acestei instanțe care erau în exercițiu la data intrării în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă, puterea discreționară de a menține în funcție o parte a persoanelor interesate.
- 86 *Tertio*, este necesar să se constate că măsura de reducere cu cinci ani a vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în exercițiu la data intrării în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă și efectul rezultat al scurtării exercitării funcțiilor acestora au afectat imediat aproape o treime dintre membrii în exercițiu ai acestei instanțe, printre care în special pe prim-președinta acesteia, al cărei mandat de șase ani garantat de Constituție s-a scurtat de asemenea ca urmare a acestui fapt. După cum susține Comisia, această constatare arată impactul potențial considerabil al reformei în cauză asupra compunerii și continuității funcționale a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 76 din concluziile sale, o astfel de remaniere majoră a compunerii unei instanțe supreme, ca urmare a unei reforme care o vizează în mod specific, se poate dovedi, la rândul său, de natură să ridice îndoieli cu privire la caracterul veritabil al unei astfel de reforme și la finalitățile efectiv urmărite de aceasta.
- 87 Îndoielile legate astfel de finalitățile reale ale reformei contestate și care rezultă din ansamblul considerațiilor expuse la punctele 82-86 din prezenta hotărâre nu pot fi înlăturate de argumentele invocate de Republica Polonă potrivit cărora, pe de o parte, unii dintre judecătorii în exercițiu ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) afectați de această reformă ar fi fost numiți în acest post la o dată la

care vârsta de pensionare a judecătorilor acestei instanțe era stabilită la 65 de ani și, pe de altă parte, un astfel de judecător, atunci când este pensionat, își păstrează totuși titlul de judecător, continuă să beneficieze de imunitate și de emolumente și rămâne supus anumitor norme deontologice.

- 88 Astfel, presupunând că aceste împrejurări sunt stabilite, ele nu sunt de natură să repună în discuție faptul că pensionarea judecătorilor în discuție implică încetarea imediată și anticipată, în raport cu ceea ce era prevăzut înainte de adoptarea reformei contestate, a exercitării funcțiilor lor jurisdicționale.
- 89 În al doilea rând, astfel cum a confirmat Republica Polonă în ședință, vârsta generală de pensionare a lucrătorilor la care acest stat membru arată că a dorit să alinieze vârsta de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu implică o pensionare din oficiu a acestor lucrători, ci doar dreptul, și nu obligația pentru aceștia de a-și înceta activitatea profesională și de a beneficia, în acest caz, de o pensie pentru limită de vârstă.
- 90 În aceste condiții, Republica Polonă nu a stabilit că măsura contestată ar constitui un mijloc corespunzător pentru a reduce diversitatea limitelor de vârstă pentru încetarea obligatorie a activității pentru toate profesiile în discuție. În particular, acest stat membru nu a prezentat niciun motiv obiectiv pentru care, în scopul alinierii vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la vârsta generală de pensionare aplicabilă tuturor lucrătorilor în Polonia, era necesar să prevadă o pensionare din oficiu a judecătorilor menționați sub rezerva unei continuări a exercitării funcțiilor lor decise în mod discreționar de președintele Republicii, în timp ce, pentru restul lucrătorilor, pensionarea la vârsta prevăzută de lege în această privință este facultativă.
- 91 În al treilea rând, trebuie să se sublinieze că, în ceea ce privește obiectivul de uniformizare a vârstei de pensionare, Curtea a statuat deja că dispoziții naționale care conduc la o reducere imediată și considerabilă a limitei de vârstă pentru încetarea obligatorie a activității de judecător, fără a prevedea măsuri tranzitorii de natură să protejeze încrederea legitimă a persoanelor în cauză în exercițiu la data intrării în vigoare a acestor dispoziții, nu respectă principiul proporționalității (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 2012, Comisia/Ungaria, C-286/12, EU:C:2012:687, punctele 68 și 80).
- 92 În ceea ce privește Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), la care s-a referit de asemenea Republica Polonă pentru a justifica legitimitatea măsurii naționale contestate de Comisie în cadrul primului său motiv, trebuie să se amintească faptul că această hotărâre privea o măsură de reducere a valorii remunerației judecătorilor. În hotărârea menționată, Curtea a considerat, după ce a arătat că această măsură de reducere salarială era în același timp limitată în ceea ce privește valoarea sa și temporară și că nu a fost adoptată în special pentru membrii Tribunal de Contas (Curtea des Conturi, Portugalia), ci părea, dimpotrivă, o măsură de aplicare generală, că articolul 19 TUE trebuie interpretat în sensul că principiul independenței judecătorilor nu se opune aplicării unei asemenea măsuri.
- 93 Or, preconizate din perspectiva protecției independenței judecătorilor, efectele unei astfel de reduceri salariale limitate și temporare nu sunt deloc comparabile cu cele ale unei măsuri constând într-o reducere a vârstei de pensionare a judecătorilor în exercițiu care, în ce o privește, are drept consecință să pună capăt carierei judiciare a persoanelor interesate în mod anticipat și definitiv.
- 94 În al patrulea rând, aplicarea imediată a reformei contestate în cazul judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în exercițiu la data intrării în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă nu poate fi justificată nici de preocuparea, exprimată de Republica Polonă, de evitare a unei eventuale discriminări, în termeni de durată de exercitare a funcției de judecător, între acești judecători și cei care vor fi numiți la această instanță ulterior respectivei date.

- 95 Astfel, după cum susține Comisia, aceste două categorii de judecători nu sunt într-o situație analoagă, din moment ce doar celor dintâi li se scurtează cariera în timp ce sunt în post în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), a doua categorie de judecători trebuind, în ceea ce îi privește, să fie numiți în cadrul acestei instanțe sub imperiul noii legislații care prevede o vârstă legală de pensionare de 65 de ani. În plus și după cum sugerează de asemenea Republica Polonă în argumentația sa precum că judecătorilor aflați deja în exercițiu în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu li s-ar recunoaște, spre deosebire de colegii lor numiți după intrarea în vigoare a noii Legi privind Curtea Supremă, posibilitatea de a beneficia de noua vârstă de pensionare introdusă de această lege, este necesar să se arate că, astfel cum a susținut Comisia, ar fi fost preferabil să se prevadă o posibilitate pentru persoanele interesate să renunțe în mod voluntar la exercitarea funcțiilor lor, la împlinirea acestei noi vârste legale de pensionare, fără a fi, așadar, constrânse în această privință.
- 96 Având în vedere toate considerațiile care precedă, trebuie să se constate că aplicarea măsurii reducerii vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în cazul judecătorilor în exercițiu în cadrul acestei instanțe nu este justificată de un obiectiv legitim. Prin urmare, aplicarea menționată aduce atingere principiului inamovibilității judecătorilor, care este inerent independenței lor.
- 97 În consecință, primul motiv al Comisiei, care se întemeiază pe încălcarea articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, trebuie admis.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

- 98 Prin intermediul celui de al doilea motiv, Comisia reproșează Republicii Polone că a încălcat articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE prin faptul că a conferit președintelui Republicii, în temeiul noii Legi privind Curtea Supremă, puterea discreționară de a prelungi, de două ori, pentru o durată de câte trei ani, funcția judiciară activă a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) peste noua vârstă de pensionare stabilită de această lege.
- 99 Potrivit Comisiei, în absența atât a criteriilor obligatorii care să încadreze decizia de a acorda sau nu astfel de prelungiri ale exercitării funcției de judecător, cât și a obligației de a motiva astfel de decizii și a posibilității unui control jurisdicțional al acestora, președintele Republicii este în măsură să exercite o influență asupra judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). Astfel, perspectiva de a trebui să se adreseze președintelui Republicii pentru a solicita astfel de prelungiri și, ulterior, după formularea unor astfel de cereri, situația de așteptare a deciziei acestuia din urmă ar putea genera, pentru judecătorul în discuție, o presiune de natură să-l conducă la acceptarea unor eventuale dorințe ale președintelui Republicii în ceea ce privește cauzele cu care este sesizat, inclusiv atunci când i se solicită să interpreteze și să aplice dispoziții ale dreptului Uniunii.
- 100 Obligația președintelui Republicii de a solicita avizul Consiliului Național al Magistraturii prevăzută la articolul 37 alineatele 1a și 1b și la articolul 111a din noua Lege privind Curtea Supremă, precum și la articolul 5 din Legea de modificare din 10 mai 2018 nu ar afecta constatarea care precedă. Astfel, criteriile impuse acestui consiliu pentru a-și da avizul ar fi prea generale, iar acest aviz nu ar fi obligatoriu pentru președintele Republicii. În plus, având în vedere recenta reformă a ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (Legea privind Consiliul Național al Magistraturii) din 12 mai 2011 (Dz. U. din 2011, poziția 714), operată de ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Legea de modificare a Legii privind Consiliul Național al Magistraturii și a altor anumite legi) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 3), cei cincisprezece membri ai

acestui consiliu care, din cei douăzeci și șapte de membri pe care îi are acesta, trebuie să fie aleși dintre judecători nu ar mai fi în prezent aleși ca înainte de semenii lor, ci de Seim, astfel încât ar fi permisă punerea la îndoială a independenței lor.

- 101 În sfârșit, Comisia susține că, în ceea ce privește judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care vor împlini vârsta de 65 de ani după 3 iulie 2018, nu s-a stabilit un termen în care președintele Republicii trebuie să solicite avizul Consiliului Național al Magistraturii, ceea ce are ca efect potențial creșterea perioadei efective în care menținerea în post a judecătorului interesat este la discreția președintelui Republicii.
- 102 Acești diferiți factori ar fi de natură să conducă la o situație în care Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu va mai fi considerată ca oferind garanția că acționează, în orice împrejurări, în mod imparțial și independent.
- 103 Republica Polonă susține că autorizarea conferită președintelui Republicii de a decide menținerea eventuală în funcție a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care au împlinit vârsta pensionării constituie o competență derivată din prerogativa, încredințată aceluiași președinte prin Constituție, de numire a judecătorilor. Or, această prerogativă, care ar avea tocmai ca finalitate protejarea puterii judiciare de ingerințele atât ale puterii legislative, cât și ale puterii executive, ar trebui să fie exercitată în mod personal de președintele Republicii doar cu respectarea normelor și a principiilor constituționale și, conform unei jurisprudențe constante, deciziile acestuia de refuz al numirii unui candidat pe un post de judecător constituie acte care nu intră în domeniul activității administrative și care nu pot face obiectul unor căi de atac jurisdicționale.
- 104 Cu toate acestea, avizele transmise președintelui Republicii de Consiliul Național al Magistraturii ar lua în considerare, după cum reiese din cuprinsul articolului 37 alineatul 1b din noua Lege privind Curtea Supremă, interesul sistemului judiciar sau un interes social important, în special utilizarea rațională a membrilor personalului Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) sau nevoile care rezultă din volumul de muncă al anumitor camere ale acestei instanțe. În plus, deși astfel de avize nu pot avea caracter obligatoriu pentru președintele Republicii fără a se aduce atingere prerogativelor constituționale ale acestuia din urmă menționate la punctul anterior, este evident că, în practică, acesta ține cont de respectivele avize. Este clar de asemenea că, deși legea menționată nu prevede un termen în acest scop, președintele Republicii solicită avizul Consiliului Național al Magistraturii din momentul în care a primit cererea de prelungire a exercitării funcției sale formulată de un judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).
- 105 În ceea ce privește compunerea Consiliului Național al Magistraturii, Republica Polonă arată că nu împărtășește temerile Comisiei. Ea susține, în plus, că astfel de temeri nu au relevanță în scopul aprecierii prezentei cauze, întrucât Comisia reproșează în esență acestui stat membru că a lăsat la discreția președintelui Republicii decizia de autorizare sau nu a eventualei continuări a exercitării funcției de judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) peste vârsta legală de pensionare, fără să existe posibilitatea unei căi de atac jurisdicționale împotriva unei astfel de decizii și că, în ceea ce îl privește, avizul Consiliului Național al Magistraturii nu este în orice caz obligatoriu pentru președintele Republicii.
- 106 În sfârșit, Republica Polonă consideră că judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu se pot lăsa influențați, în practică, de președintele Republicii doar cu scopul prelungirii exercitării funcției, în loc să se pensioneze beneficiind de o pensie ridicată, cu atât mai mult cu cât secretul deliberărilor l-ar împiedica pe acesta din urmă să dispună de informații privind sensul votului exprimat de fiecare judecător. În plus, termenul în care președintele Republicii este chemat să se pronunțe cu privire la cererea de continuare a exercitării funcției sale formulată de un judecător, respectiv de aproximativ patru luni, ar fi destul de scurt.

- 107 Modele similare de prelungire a exercitării funcțiilor judiciare peste vârsta normală de pensionare ar exista, de altfel, și în alte state membre decât Republica Polonă, iar reînnoirea mandatului unui judecător al Curții de Justiție a Uniunii Europene ar depinde, de asemenea, de aprecierea discreționară a guvernului statului membru de care aparține persoana interesată.

Aprecierea Curții

- 108 Astfel cum s-a amintit la punctele 72-74 din prezenta hotărâre, garanțiile de independență și de imparțialitate a instanțelor necesită ca instanța în discuție să își exercite funcțiile în deplină autonomie, fiind protejată de intervenții sau de presiuni exterioare susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor săi și să influențeze deciziile acestora, cu respectarea obiectivității și fără a avea niciun interes în soluționarea litigiului. Normele care urmăresc să garanteze această independență și această imparțialitate trebuie să fie în măsură să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă.
- 109 În speță, trebuie să se arate de la bun început că norma națională vizată de al doilea motiv al Comisiei nu se referă la procesul de numire a candidaților la exercitarea funcțiilor judiciare, ci la posibilitatea, pentru judecătorii în exercițiu care beneficiază, așadar, de garanțiile inerente exercitării acestor funcții, de continuare a exercitării acestora peste vârsta normală de pensionare și că această normă privește astfel condițiile de desfășurare și de încetare a carierei acestora.
- 110 Pe de altă parte, deși este doar de competența statelor membre să decidă dacă autorizează sau nu o astfel de prelungire a exercitării funcțiilor judiciare peste vârsta normală de pensionare, nu este mai puțin adevărat că, atunci când acestea optează pentru un astfel de mecanism, sunt obligate să se asigure că modalitățile și condițiile cărora le este supusă o astfel de prelungire nu sunt de natură să aducă atingere principiului independenței judecătorilor.
- 111 În această privință, împrejurarea că un organ precum președintele Republicii este investit cu puterea de a decide sau nu acordarea unei astfel de eventuale prelungiri nu este, desigur, suficientă ca atare pentru a concluziona în sensul existenței unei atingeri aduse principiului menționat. Cu toate acestea, este important să se asigure că modalitățile procedurale și condițiile de fond care conduc la adoptarea unor astfel de decizii nu sunt de natură să dea naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor în discuție în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă.
- 112 În acest scop, este important, printre altele, ca respectivele condiții și modalități să fie concepute astfel încât acești judecători să fie la adăpostul unor eventuale tentații de a ceda unor intervenții sau unor presiuni exterioare care le pot pune în pericol independența (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2013, D. și A., C-175/11, EU:C:2013:45, punctul 103). Asemenea modalități trebuie astfel în special să permită excluderea nu numai a oricărei influențe directe, sub formă de instrucțiuni, ci și a formelor de influență indirectă susceptibile să orienteze deciziile judecătorilor în discuție (a se vedea prin analogie Hotărârea din 16 octombrie 2012, Comisia/Austria, C-614/10, EU:C:2012:631, punctul 43, și Hotărârea din 8 aprilie 2014, Comisia/Ungaria, C-288/12, EU:C:2014:237, punctul 51).
- 113 Or, în speță, condițiile și modalitățile procedurale de care noua Lege privind Curtea Supremă condiționează prelungirea eventuală a exercitării funcției de judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) peste vârsta normală de pensionare nu îndeplinesc astfel de cerințe.

- 114 În această privință, trebuie să se arate în primul rând că, în temeiul noii Legi privind Curtea Supremă, o astfel de prelungire este în prezent supusă unei decizii a președintelui Republicii care are un caracter discreționar prin faptul că adoptarea sa nu este, în sine, încadrată de niciun criteriu obiectiv și verificabil și care nu trebuie să fie motivată. În plus, o astfel de decizie nu poate face obiectul unei căi de atac jurisdicționale.
- 115 În al doilea rând și în ceea ce privește faptul că noua Lege privind Curtea Supremă prevede că Consiliul Național al Magistraturii trebuie să dea un aviz președintelui Republicii înainte ca acesta să își adopte decizia, este, desigur, adevărat că intervenția unui astfel de organism, în contextul unui proces de prelungire a exercitării funcției unui judecător peste vârsta normală de pensionare a acestuia, se poate dovedi, în principiu, de natură să contribuie la o obiectivizare a acestui proces.
- 116 Acest lucru este însă valabil numai în măsura în care sunt îndeplinite anumite condiții și în special în măsura în care organismul menționat este el însuși independent de puterile legislativă și executivă și de autoritatea căreia trebuie să îi dea un aviz și în măsura în care un astfel de aviz este dat pe baza unor criterii deopotrivă obiective și pertinente și este motivat în mod corespunzător, astfel încât să fie de natură să edifice în mod obiectiv respectiva autoritate în luarea deciziei sale.
- 117 În această privință, este suficient să se constate, astfel cum a confirmat Republica Polonă în ședință, că, atunci când i s-a solicitat să dea un astfel de aviz președintelui Republicii, Consiliul Național al Magistraturii, ca regulă generală și în absența unei norme care să îl oblige să motiveze aceste avize, s-a limitat la emiterea respectivelor avize, favorabile sau defavorabile, uneori lipsite de orice motivare, alături însoțite de o motivare pur formală, făcând o simplă trimitere generală la termenii în care sunt formulate criteriile stabilite la articolul 37 alineatul 1b din noua Lege privind Curtea Supremă. În aceste condiții și fără chiar să fie necesar să se stabilească dacă criteriile cum sunt cele menționate de această dispoziție au un caracter suficient de transparent, obiectiv și verificabil, trebuie să se constate că astfel de avize nu sunt de natură să poată contribui la a-1 edifica în mod obiectiv pe președintele Republicii în exercitarea puterii cu care este investit pentru a autoriza sau a refuza o continuare a exercitării funcției de judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) după ce persoana interesată a împlinit vârsta normală de pensionare.
- 118 Având în vedere toate cele ce precedă, trebuie să se constate că puterea discreționară cu care este investit președintele Republicii de a autoriza, de două ori, pentru câte trei ani, între vârsta de 65 de ani și vârsta de 71 de ani, continuarea exercitării funcției de judecător al unei instanțe supreme naționale precum Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în special în percepția justițiabililor, cu privire la impenetrabilitatea judecătorilor în discuție față de elemente exterioare și la imparțialitatea lor în raport cu interesele susceptibile să se înfrunte în fața acestora.
- 119 În sfârșit, nu poate fi admis argumentul Republicii Polone care se întemeiază pe o pretinsă similaritate între dispozițiile naționale astfel puse în discuție și procedurile aplicabile în alte state membre sau cu ocazia reînnoirii eventuale a mandatului de judecător al Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 120 Astfel, pe de o parte și chiar presupunând că o procedură prevăzută în alt stat membru conține, din perspectiva articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, vicii analoage celor care au fost arătate cu privire la dispozițiile naționale în discuție în prezenta cauză, ceea ce nu a fost stabilit, nu este mai puțin adevărat că un stat membru nu se poate întemeia pe o încălcare eventuală a dreptului Uniunii de către un alt stat membru pentru a justifica propria neîndeplinire a obligațiilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 iunie 1996, Comisia/Italia, C-101/94, EU:C:1996:221, punctul 27 și jurisprudența citată).
- 121 Pe de altă parte, trebuie să se amintească faptul că, spre deosebire de magistrații naționali, care sunt numiți până la împlinirea vârstei legale de pensionare, numirea judecătorilor în cadrul Curții intervine, astfel cum prevede articolul 253 TFUE, pentru o perioadă determinată de șase ani. Pe de altă parte, o

nouă numire într-un astfel de post a unui judecător aflat la final de mandat necesită, în temeiul acestui articol și la fel ca în cazul numirii inițiale a acestuia, acordul comun al guvernelor statelor membre după avizul comitetului prevăzut la articolul 255 TFUE.

- 122 Condițiile astfel stabilite de tratate nu pot modifica domeniul de aplicare al obligațiilor pe care trebuie să le îndeplinească statele membre în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.
- 123 În consecință, al doilea motiv al Comisiei, care se întemeiază pe încălcarea articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, și, prin urmare, întreaga acțiune trebuie să fie admise.
- 124 Având în vedere toate considerațiile care precedă, trebuie să se constate că, pe de o parte, prevăzând aplicarea măsurii care constă în reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în cazul judecătorilor în exercițiu care au fost numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018 și, pe de altă parte, acordând președintelui Republicii puterea discreționară de a prelungi funcția judiciară activă a judecătorilor instanței menționate peste vârsta de pensionare nou-stabilită, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 125 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată, iar Republica Polonă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.
- 126 Potrivit articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, Ungaria suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Pe de o parte, prevăzând aplicarea măsurii care constă în reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) în cazul judecătorilor în exercițiu care au fost numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018 și, pe de altă parte, acordând președintelui Republicii puterea discreționară de a prelungi funcția judiciară activă a judecătorilor instanței menționate peste vârsta de pensionare nou-stabilită, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.**
- 2) Obligă Republica Polonă la plata cheltuielilor de judecată.**
- 3) Ungaria suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături